

JÖESTÉ!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(CLUJ), Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Cluj, 1934. III. évfolyam
190. szám
Augusztus 22.

Szerda

Igen - nem

A német birodalmi népszavazás után most már mérleghetjük a közeljövő külpolitikai esélyeit. A látható tényeket letagadni nem lehet: 38 millió 124.300 „igen” szavazat szült amellett, hogy Hitler vezér és kancellár végérvényesen korlátlan hatalommal rendelkezik Németországban. Más lapra tartozik, hogy ez a közel negyvenmillió „igen” valóban mind igen volt-e? Belsőket nem kell különösebben megtanítani arra, hogyan lehet szavazó-urnákkal manipulálni. Hallottunk már ilyesmiről. Volt alkalmunk látni, hogy szintizsita székely vármegyében, ahol lámpával kellett a más nemzetiségűt keresni, 4800 leadott szavazat miképpen lett egyszerre nem magyar szavazat. De, hogy a látszat mégis megmaradjon, azok, akik ezt a „csodát” előidézték, gondoskodtak arról is, hogy szemszúrásból mégis csak maradjon néhány száz magyar szavazócédula is abban a bizonyos urnában. Hát aztán az a Hitler és környezete talán ügyetlenebbek, mint azok, akik ezt a mi csodánkat előidézték?

Egy bizonyos: még így is közel négy és félmillió olyan szavazó akadt a mai, tüzzel-vassal leigázott Németországban, amelyik „nem” kiáltott a vezér felé. Ismerve a körülményeket és a lehetőségeket, tudjuk, hogy ez a tény az igazi csoda. Mindegy. A dolgok állásán pillanatnyilag nem változtathat ez a közel ötmillió „nem”. Hitler kezében ma olyan korlátlan és a német élet minden terére kiterjedő hatalom összpontosult, amilyenről Napoleon talán csak álmodni mert. Pedig hatalomért ő sem ment éppen a szomszédba. Azaz, hogy: álljunk meg csak egy percre. Napoleon valóban a saját elhatározásait kényszerítette rá Franciaországra. Vajon elmondhatjuk-e ezt Hitlerrel is? Abban a pillanatban, amikor hajuknál fogva előcibált ürtügyek alapján lemeszároltatta leghívebb cimboráit, elárulta a gyöngeségét. Hitler csak a látható jelképe a hatalom igazi gyakorlóinak, akik egyelőre még a háttérben húzódnak meg. De a vezér nem diktál, hanem neki diktálnak. El sem lehet képzelni, hogy a Reichswehr tábornokai, akikről tudjuk, hogy gögös porosz junkerek, csak úgy minden nélkül térdet és fejet hajtsanak a jövevény Hitler előtt. Taktika ez, ami most Németországban történik. A híres porosz katonai taktika, mely mindig leplezni tudta a maga igazi szándékait. A tegnapi eredmény Hitler még inkább százszázalékosan ki-

szolgáltatja a Reichswehrnek. És jól állapítja meg az angol sajtó nagyrésze: „a horogkereszt meghalt, eltűnt Hitler, a fanatikus próféta és helyébe a hadsereg uralma lépett”. A kam-

póskereszt népegységről, jogokról beszél. Az utolsó két hónap története azonban napnál fényesebben megvilágította, hogy ezek a jelszavak már végleg elkoptak s helyüket az arisz-

tokrácia és a nehézipar uralma foglalta el. Rövid idő kérdése és a világ Németországban egy újabb drámai színjáték jeleneteit fogja megfigyelhetni...

Göbbels és Meissner hamisították meg Hindenburg végrendeletét

Nyolcmillió szavazattal csökken Hitler népszerűsége

(PARIS.) A Párisi Soir című lap szenzációs cikkeket közöl arról, hogy Hindenburg végrendeletének harmadik részét Göbbels és Meissner meg hamisították. A hamisítás — a francia lap szerint — teljesen be van bizonyítva, úgy, hogy azt Hitler nem meri meghazudtolni. A meg hamisított részben Hindenburg utasította Von Papent, hogy a Hohenzollern-dinasztiát restaurálja és addig, amíg ez megtörténik, az egyik Hohenzollern herceg üljön az elnöki székebe. A párisi lap cikke óriási

szenzációt keltett az egész világon.

BÖRTÖN ÉS ÜLDÖZÉS VÁR A HITLER ELLEN SZAVAZÓKRA

(BÉCS.) A „Sond Morgenzeitung” írja: Hogyha figyelembe vesszük azoknak számát, akik tartózkodtak a szavazástól és az ellenzéki szavazatokat,

nyolcmillióra emelkedhetik az ellenzékiek tábora.

Az ellentálló centrum számának növekedése a téli nehézségek idején

valószínűleg emelkedni fog. A „Morgen” azt írja, hogy akik Hitler ellen szavaztak, magukra vették az üldözések és börtön halálvesztélyét.

A NÉMET TRAGÉDIA ÚJ FELVONÁSA

(STOCKHOLM.) A svéd sajtó nagy cikkeket foglalkozik a németországi népszavazás ügyével. A „Svenska Dagbladet” cikkében felteszi azt a kérdést, hogy a népszavazás nem jelenti-e

újabb felvonását a német tragédiának?

A népszavazás eredménye — írja a lap — bizonyosságot tett amellett, hogy Hitler presztízse csökkenőben van. Ezek szerint Hitler külpolitikai eredményei nemlegesek és azt sem Stresemann, sem Brüning nem fogadták volna el.

(BELGRÁD.) A jugoszláv sajtó is annak a véleményének ad kifejezést, hogy Hitler népszerűsége mennyire csökkent.

OTTO NORVÉGIÁBAN

(OSLO.) Ottó királyfi ma reggel gépkocsival a norvég fővárosba érkezett. Rövid itt tartózkodás után a királyfi tovább utazik Észak-Norvégia felé.

KÉT ÚJABB KIVÉGZÉS

(BÉCS.) A rögtönítélő bíróság tegnap tárgyalta Unterberger és Schreier mezőgazdasági munkások perét, akiket tettenérték, hogy bombát hajítottak egy középületre. A bíróság hosszas tanácskozás után kegyelmi tanácsa alakult át és az elítélteket kegyelemre terjesztette föl a szövetségi elnökhöz, aki azonban nem élt kegyelmezési jogával s így az ítélet jogerőre emelkedett. A két halálat ítélet a késő éjszakai órákban a bécsi törvényszék udvarán felakasztották.

Elbocsátják a közzolgálatból a szabálytalanul kinevezett tisztviselőket

Agrárkérdéseket vitatott meg a nemzeti paraszpárt a konstancai gyűlésen

(BUKAREST.) Sergiu Dumitru államtitkár elnöklése alatt a belügyminisztériumban tegnap megkezdte működését a törvénytelenül kinevezett tisztviselőket felülvizsgáló bizottság. Több bukaresti lap úgy értesült, hogy a bizottság tagjai a köztisztviselők listájában olyan

közigazgatási felügyelők neveit találták, akiket annakidején törvénytelenül nevezték ki.

Ezeket el fogják az állam szolgálatából bocsátani. A bizottság a legnagyobb szigorral folytatja munkáját, a jövő hét folyamán a többi minisztériumban is megkezdődik a köztisztviselők kinevezésének felülvizsgálását.

MANTU ÉS VAJDA KONSTANCÁN TALÁLKOZIK?

(BUKAREST.) Konstancán tovább folytatja a nemzeti-parasztpárt nyári találkozásait. Jelen van Mirto, Lupu, Madgearu, Pan Halippa és a nemzeti-parasztpárt legnagyobb személyiségei. Tegnap nagy vita volt a tanácskozásokon. Szóba kerültek

a legégetőbb földművelésügyi kérdések.

A „Dimineata” szerint a nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsa Maniut és Vajdát táviratilag szintén a tanácskozásokról való részvételre hívta meg. Vajda megígérte, hogy üdülése befejeztével vagyis még a jövő hét folyamán hajlandó Konstancába utazni, Maniu ellenben még nem nyilatkozott, hogy résztvesz-e vagy nem a tanácskozásokon. A badacsonyi remete újabb hallgatásba bunkolózása élénk kommentárokat ad okot Bukarest politikai körében. Ha résztvenne a tanácskozásokon, ez azt jelentené, hogy feladja eddigi merev álláspontját

és a nemzeti-parasztpárt vezetésével szemben elfoglalt ellenzéki magatartását, míg ha visszautasítja az elnöki tanács udvarias hangú meghívását, ez azt jelentené, hogy csakugyan komoly szándékában van ki lépni a pártból és új, radikális programmal induló pártot alakítani.

Tizenöt kisiparost akart naponta elárvereztetni a máramarosszigeti Társadalombiztosító

(MÁRAMAROSSZIGET.) Kol-dusbotra jutott, kétségbeesett toprongyos had ma Sziget iparossága. A hajdani híres szigeti iparosság ma már a múlté. Az iparosok nagyrésze már régen beadta a derekát és ma koldulásból, zugvalutázásból, csempészésből és megannyi más hasonló megélhetési lehetőségéből szerzi meg mindennapi betevő falatját. Amely valóban csak falat, a szó legigazibb értelmében. Egyrésztük készen áll a kivándorlásra és a még ittmaradtak közül már jól keresőnek számít az, akinek egy héten két napra való munkája van.

És ha valaki megkérdezi, hogy mi juttatta őket ide, egyhangu a válasz: — Szlatina.

Mert ki csináltat ma Szigeten cipőt, amikor

Szlatinán 200—300 lejért a legjobb Bata-cipőt lehet venni? Ki hajlandó Szigeten ruhát varratni, amikor az anyagot

amugy is Szlatinán veszi és ott mindjárt meg is varrják.

Olyan olcsón, amely árral még a minimumra leszállott szigeti iparosság sem tud versenyezni.

CSAK AZ ADÓ MARADT MEG

Minden kereseti lehetőség a leg-minimálisabbra szállott Szigeten, csak az adó maradt meg elviselhetetlen magasságban.

Allami és városi adókban már elcipeltek az iparosoknak még a régi jó időkben megmaradt összes ingóságait.

Csak a munkaszerszámok maradtak meg. Most azokat a Társadalombiztosító foglalta le. És elakarta árvereztetni.

Ugy nézett ki emiatt most két napon át a szigeti iparostársadalom, mint a felriasztott méhkas.

NAPONTA TIZENÖT ALDOZAT

A szigeti iparosoktól átlagban 1000—2000 lej követelt a Társadalombiztosító. És minthogy ezt az összeget sem tudták megfizetni, bíróságokkal együtt ötszöröse gyűlt fel ez az összeg.

És a Társadalombiztosító kimondotta, hogy hétfőtől kezdve megkezdje a lefoglalt szerszámok elhordását. Már listát is készítettek, amely szerint naponta tizenöt iparos háza előtt jelennek meg a szekerek és viszik el a szerszámokat.

Naponta tizenöt iparos felett akarták végrehajtani a halálos ítéletet.

Az iparosság vezetői erre végigkilincseltek az összes illetékeseket. De segítséget nem találtak. A prefektus nem volt otthon, a képviselők kitértek az intervenció elől. Végül is Boros Hiláriu vikárius szenátorhoz mentek, aki vállalkozott a közbenjárásra és el is érte, hogy huszonegy órára felfüggesztették a végrehajtásokat.

Másnap hazaérkezett Mihályi Gábor prefektus. Az iparosok azonnal küldöttséget szerveztek és a prefektus előtt felsorolták kétségbeesítő helyzetüket és sérelmeiket. Rendkívül elkeseredetten fakadtak ki a Társadalombiztosító ellen és kérték a prefektust: járjon közbe illetékes helyen, hogy addig is, amíg az önálló iparosokat törvényhozási uton

mentesítik a kötelező társadalombiztosítás alól, szüntessék be ezeket a kényszervégrehajtásokat. Nyíltan megmondották az iparosok a prefektusnak, hogy ha kérésüket nem teljesítik, a következményekért felelősséget nem vállalnak.

FELFÜGGESZTIK A VÉGREHAJTÁSOKAT

Mihályi prefektus, aki jól ismeri a máramarosi viszonyokat és maga is látja azt a kétségbeesítő helyzetet, amelyben itt az iparosság színylődik, belátta az iparosok kérésének jogosságát. Azonnal érintkezésbe lépett a Társadalombiztosító szatmári központjával, valamint a munkaügyi minisztériummal és feltárva a helyzetet, kérte az iparosok jogos kérésének teljesítését. Az intervenció eredménnyel járt. Tegnap délután a munkaügyi minisztérium értesítette a megyefőnököt, hogy a végrehajtásokat, további intézkedésig felfüggesztette.

Ebben a pillanatban tehát nyugodt a szigeti iparosság. De nagy kérdőjelként mered eléje, hogy mit jelent az a bizonyos további intézkedés?

PAVEL INSPEKTOR A SZIGETI IPAROSOK KÖZÖTT

Szigetre érkezett Pavel inspektor, a Társadalombiztosító szatmári vezetője és az Iparos Otthonban értekezletre hívta össze az iparosokat. Az értekezleten megjelent Mihályi Gábor prefektus, aki felszólította a kisiparosokat, hogy a jövőben ne demonstráljanak előtte tömegesen, csupán egyéni sérelmekkel keressék fel és ő azokat töle telhetőleg orvosolni fogja.

Pavel inspektor kijelentette, hogy arról szó sem lehet, hogy az iparosok ne fizessenek társadalombiztosítási illetéket.

Közölte, hogy a végrehajtásokat egyelőre felfüggesztik és azok részére, akik augusztustól kezdve rendszeresen fizetik az illetékeket, elengedik a büntetést, a hátralékokat pedig néhány lejes heti részletben fizethetik.

Végül közölte, hogy azoknak, akik igazolni tudják, hogy valamelyik héten nem dolgoztak,

elengedik az arra a hétre eső illetéket.

Az erdélyi szászság három vezető bankja maán egyezséget ajánl fel hitelezőinek

(NAGYSZEBEN.) Az erdélyi szászság három vezető pénzintézete, a Hermanstadter Allgemeine Sparkassa, a Bodenkreditanstalt és a Kronstadter Allgemeine Sparkassa közös felhívást intéztek hitelezőikhez, amelyben magánegyezséget ajánlanak azoknak.

A három pénzintézet az 1931. évi december 18. előtt keletkezett adósságok ötven százalékát ajánlja fel hitelezőinek.

A megmaradt ötven százalékos követelést

tíz éven belül kamatmentesen megtérítik a hitelezőknek.

A fizetés részleteiben történik. Az egyes részletek nagyságát a bankok igazgatótanácsa határozza meg. A

pénzüntézetek kötelezik magukat arra, hogy azon időponttól kezdődően, midőn újra fizetnek osztalékot részvényeikre, kamatot is térítenek hitelezőik követeléseit után.

A kompenzációs uton létrejött kifizetéseket betudják a visszafizetési részletekbe.

Vitás esetekben a felek a nagyszebeni járásbíróóság illetékességét ismerik el. A bankok a felhívást azzal fejezik be, hogyha hitelezőik nem fogadnák el magánegyezségi ajánlatukat, úgy kénytelenek lennének a törvény által biztosított jogaikkal élni, ami természetesen beláthatatlan következményekkel járna a hitelezőkre nézve.

Szabadonbocsátották

a gangszterek a nemrég elrabolt dusgazdag torontói kereskedőt

(QUEBECK.) Torontói jelentés szerint Labatt dusgazdag nagykereskedőt, akit alvilági gangszterek néhány nappal ezelőtt lakásáról erőszakkal elraboltak, az elmúlt éjszaka folyamán szabadon engedték.

Labatt szabadonbocsátásának körülményei annyira titokzatosak, hogy a nyilvánosság most is tájékozatlan abban a kérdésben, hogy milyen módon sikerült az emberrablóknak a lakásáról őt magukkal vinni és hogy azért bocsátották-e szabadon,

mert lefizette a 150 ezer dolláros váltságdíjat.

Labattot nagyon megviselte az a néhány nap, amelyet a banditák rejtékhelyén töltött.

Az egész ügyben legtitokzatosabb szerepe a rendőrségnek van, amely az újságírók minden kérdésére mély hallgatásba burkolódik nem hajlandó még arra nézve sem felvilágosítást adni, hogy ismeri-e a banditákat, vagy, hogy sikerült-e egyiküket is kézrekeríteni.

A szerető jól végződő romantikus kalandja az antik karkötővel

(BÉCS.) Különös és érdekes kártérítési pert nyújtott be Nagy Margit, egy földbirtokos leánya Fente Jenőné, nagykereskedő felesége ellen. Nagy Margit házibárá volt hivatalos egy családhoz, akihez régi barátság fűzte. Az estély folyamán a házigazda megkérte vendégét, fáradjon át vele a szomszéd szobába, ahol egy ur és egy hölgy várta őket.

A hölgyben Nagy Margit fölismerlte Fente nagykereskedő feleségét, aki nemrégén tért haza hosszabb külföldi utjáról. Az ismeretlen ur pedig — aki magán-detektív volt — felszólította őt, válaszoljon azonnal, honnan szerezte értékes, antik briliáns-karóráját.

Nagy Margit váltig hangoztatta, hogy az ékszert ajándékba kapta, az ajándékozóra vonatkozóan ellenben megtagadott minden felvilágosítást.

A detektív ezután felszólította, azonnal adja át a karórát, miután az Fentén ékszerei közül tűnt el és ő tulajdonosa.

Nagy Margit, aki a szituációt nem értette, sírógörcsöt kapott, elájult, majd később elhagyta a társaságot és eltávozott.

A különös eset a bíróságon folytatódott.

Nagy Margit huszezer pengő kártérítést követelt Fenténétől, azzal az indoklással, hogy vőlegénye felbontotta vele eljegyzését, miután őt ugyszólván tolvajnak deklarálták.

A bíróságon azután elmondotta, hogy a karórát Fenténé férjétől kapta, aki udvarolt neki és azzal adta át az ékszert, hogy az az édesanyjává volt és a felesége, akivel egyébként sem él boldog házasságot.

az ékszert nem is ismeri. Az egyébként is furcsa per a napokban érdekes fordulatot vett: Időközben Fente Jenő elvált a feleségétől és elvette Nagy Margitot, akivel szemben — mint mondotta — erkölcsi kötelességének tartotta ezt. A kártérítési pört ilymódon azután Nagy Margit visszavonta, aki most már nyugodtan viseli — az értékes antik karórát.

RÁDIÓ

SZERDA, augusztus 22.

Bukarest. 13: Hanglemezek. 13.45: Hanglemezek. 14.40: Hanglemezek. 19.05: Rádózenekar. 20.15: George Casana gondolkázik. 22: Aurelia Demetrescu éneke. 22.30: C. Metani klarinétozik. 23.30: Étermi zene.

Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: „Csokona bucsuja a debreceni kollégiumtól.” Felolvasás. 11.40: „Kézimunkák öszre.” Felolvasás. 13.03: Virányi László szalonzenekara. 14.30: Ákom Lajos vokalkvintettje. 16.30: Rádó diáklőrája. 17.10: „Szerencsés utat”. Vass István dr. előadása. 18: Révész Béla elbeszélése. 18.30: Zongora hangverseny. 19.10: „A szerelmes Kiska ludy Sándor”. dr. Gálosi Rezső előadása. 19.40: Háromy Inre magyar nótákat énekel cigányzene kísérettel. 20.30: Szinmű előadás a Studióból. 21.40: Mándits jazzzenekar. 22.45: Melles vonós négyes. 23.30: Hanglemezek.

Milano. 21.10: Hanglemezek. 21.45: „Guarany” Gomez négyfelvonásos operája.

Roma. 13.30: Hanglemezek. 14.05: Szórakoztató zene.

A hadsereg megszervezési titkainak eladásával vádolnak három nagyvárad lakost

Óriási érdeklődés előzi meg a szenzációs kémkedési pör augusztus huszonkilencediki főtárgyalását

(NAGYVÁRAD.) Augusztus 29-én szenzációs kémkedési bűnper tárgyalása kerül Kolozsváron hadbíró-ság elé. A nem mindennapi ügy főszereplője Kató Kornélia, a nagyvárad bejelentőhivatal felfüggesztett tisztviselője. Cinkostársként vád alá helyezték Kató József nagyvárad asztalosmestert, a fővádott férjét és Wallerstein Gyula nagyvárad beszédő ügynököt.

Alkalmunk volt áttanulmányozni a monstre-ügy vádponjait. Eszerint Kató Kornélia az 1. törvénycikk büntetőszakasza alá esik.

Ha elítélik, tiztől husz esztendeig terjedő kényszermunkára vár rá. Férjét a 2. törvénycikk alapján helyezték vád alá. Eszerint ugyancsak tiz-husz évi kényszermunkát kaphat.

EGY VÁRADI DETEKTIV BRAVUROS I ELEPLEZÉSE

A hatósági vizsgálat eredményeképpen megállapították, hogy

Kató Kornélia 1930-ban összeköttetésbe lépett Tetlesinszky ezredessel, a magyar kémiroda vezetőjével.

Férje és Wallerstein segítségét felhasználva

először Vartaci, román katonatiszt, nagyvárad lakáscímét adta le, aztán több várad katonatiszt lakhelyéről informálta a magyarországi kémirodát. Másodszor a román rendőrség szervezetéről adott le részletes jelentést... Ezután a 34-es tűzérezred megszervezésének titkait: ágyu-, ember- és ló létszámát szerezte meg és átadta az adatokat a kémirodának.

Később Kató Kornélia férje és Wallerstein segítségével a nagyvárad ezredek állomáshelyéről, illetve elhelyezéséről tudatta magyarországi főnökeit.

1932-ben felfigyelt a merészen dolgozó kémekre a nagyvárad rendőrség. Ekkor abbahagyták a további információadást és mintegy másfél évig nem használták fel újra a szokásos vegytintát... 1934 júniusában egy nagyvárad detektív ismeretséget kötött Kató Kornéliával és miután megnyerte ennek teljes bizalmát, felajánlotta szolgálatait.

Átadott neki egy a „Gyalogos ezredek kimutatása”, „A katonai Románia” című folyóiratokat és egy cédulát, amelyen — állítólag — a 98. gyalogezred szervezetéről szóló jelentések voltak.

A kémnő, miután átvette az „értékes” adatokat, azoknak

egyrészt lakásán rejtette, a gyalogezredről szóló jelentést azonban magához vette, hogy elvigye... valahová. Ahogy az uccára kilépett, három detektívvél találta magát szemközt.

Letartóztatták.

A rendőrségben pedig megkezdődött a kihallgatása. Ugyanakkor letartóztatásba helyezték Kató Józsefet és Wallersteint is.

A nő — vallatása során elmondta, hogy egyenes összeköttetésben állott Tetlesinszky ezredessel, kétszer volt magyarországon, mind a kétszer a kémiroda fedezte utiköltségét, de szolgálatait összesen négyszer kapott pénzt, alig kétezer hatszáz lejt.

A kémkedéssel vádolt nő

kijelentette a rendőrségnek, hogy az adatok nagyrészt Wallerstein ügynök szolgáltatta neki.

A rendőrség a letartóztatottak lakásán házkutatást tartott. Katóknál

„szimpatikus” vegytintát talált, a varrógép fiókjából pedig előkerült a csalétek — a két katonai folyóirat.

A letartóztatottakat, ügyük kivizsgálása után a VI. hadtest fogdája szállította és a tárgyalást augusztus 29-ére tűzték ki.

Kató Kornélia és férje védelmét dr. Mayer Titusz, jónévi kolozsvári kriminálista látja el, míg a vádat előreláthatólag Negulescu önmagy-ügyész fogja képviselni.

A szenzációsan ígérkező újabb kémkedési per főtárgyalását országsszerte hatalmas érdeklődés előzi meg.

Fenyegető levelekkel árasztották el a yorki herceget

(STOCKHOLM.) A yorki herceg pár nap óta mint Pierpont Morgan amerikai milliárdos vendége, feleségével együtt a gannokei kastélyban üdül. A herceg a napokban több fenyegető levelet kapott, amelyben felszólítják, hogy egy megjelölt hely-

re nagy összeget tegyen le, mert máskülönben elrabolják a kis fiát. A herceg azonnal jelentette az esetet a rendőrségnek, ahol bevezették a nyomozást a tettesek kézrekerítésére. A gyermekeket a rendőrség emberei őrzik.

Negyvenmillió lej olcsó kölcsönnel segítik a nagy szövőgyárakat, amikor a kisipar semmi támogatást sem kap

(BUKAREST.) Az ipari hitelintézet újabb

negyvenmillió lej olcsó kölcsönt szavazott meg a hazai szövőgyárak számára azon célból, hogy ezt a horribilis kölcsönösszeget gyaljvársárlásra fordítsák.

Ma, amikor a behozatali korlátozások következtében a szövőgyáraknak olyan konjunktúrája van, mint az utóbbi tíz esztendőben még sohasem, amikor

éjjel-nappali üzemben dolgoznak és még így sem tudják a belföldi szükségletet fedezni,

amikor áraikat hónapról-hónapra emelik és eképpen hatalmas nyereségeket érnek el, az Ipari Hitelintézet kölcsönnyújtása még jobban kiemeli azt a méltánytalan és egyoldalú helyzetet, amelynek előnyeit a hazai nagyipar

a kisipari termeléssel szemben élvezzi.

Elvi jelentőségű döntés a konverziós törvénnyel kapcsolatban

(KOLOZSVÁR.) A konverziós törvény alá eső adósságok ügyében fontos elvi határozatot hozott a kolozsvári törvényszék.

Még 1934 március 15-én Szabó János kolozsvári garázstulajdonos dr. Hercz Ferdinand ügyvédje útján végrehajtást vezetett gróf Teleky Károly ellen.

Ennek folyamán a gróf malmát zár alá vették a 94 ezer lej adósság miatt,

amivel az alperes tartozott Szabó Jánosnak.

Hogy a malmot feloldják a zár alól,

adóstársként belépett a gróf felesége és ügyvédje is.

Két váltót irtak alá, az egyiket 22, míg a másikat 72 ezer lejről. A váltók kifizetését az 1934. április 7-én megjelent konverziós törvény kihirdetésének megfelelően megtagadták. Az ügy perre került és az adósok a

perben azzal védekeztek, hogy ők az adósság vállalásnál megerősítették a gróf adósságát

s mivel a tartozás konverzió alá esik, ők sem kell fizessenek.

Ezzel szemben a járásbíró, másod fokon a törvényszék kimondta, hogy nem esnek konverzió alá. Az ítéletet azzal indokolták, hogy

nem mint kezesek szerepeltek az ügyben, hanem mint adóstársak és mivel az adósságuk 1934 március 15-én keletkezett, nem vonatkozik rájuk a konverzió, mivel a törvény alá csak az 1931 előtti adósságok esnek.

Ez az ítélet az első, 22 ezer lejes váltó ügyében volt.

A második 72 ezer lejes váltó ügyében megtartott tárgyalás során a törvényszék első fokon ugyanazt a határozatot hozta. Az alperesek felebbezése folytán az ügyben a tábla mondja ki a végső ítéletet szeptember 25-én.

Az első váltó ügyében már el is rendelték a végrehajtást, mivel az idevonatkozó törvénycikk alapján a másodfoku döntés alapján már végre lehet hajtani.

Az alperesek azonban megkezdtek a tárgyalást dr. Hercz Ferdinánddal az első váltó kifizetésére vonatkozólag.

Köhögő növényeket fedeztek fel az Egyenlítő vidékén

Tudvalevő, hogy vannak növények, amelyek rovarokkal, sőt olyanok is, amelyek egerekkel és madarakkal táplálkoznak.

Ha a kis állatok rájuk telepednek, összehúzzák leveleiket és magukbázárva áldozatukat elfogyasztják.

Vannak kacagó és síró növények is, de a köhögő növényeket — amit legújabbán fedeztek fel — mostanáig nem ismerték.

Egy angol természettudósokból álló kutatótársaság az Egyenlítő vidékén olyan növényt fedezett fel, amely adott alkalmakkor köhög. Ez a növény paszulyhoz hasonló gyümölcsöt terem és husos levegővel telt levelei vannak. Kizárólag csak a trópusi égőv alatt él. Ha a legkisebb porszem leveleire hull, levegővel felduzzasztja azokat, majd hirtelen kifújja magából a levegőt, hogy a légnyomás eltávolítsa a porszemet. Ez a művelet teljesen az állatok köhögésére emlékeztet.

— Cáfolták Julianna holland főhercegnő eljegyzésének híré. Hágai jelentés szerint Julianna főhercegnő legutóbbi svédországi utazásával kapcsolatban újabb hírek terjedtek el a hercegnő eljegyzéséről. Völegényként Károly herceget, a svéd trónörökös legifjabb fiát és Bertil herceget, Károly herceg idősebb testvérét emlegetik. Károly herceg 17 éves, Bertil herceg 22 éves. Julianna főhercegnő 25 éves. A Reuteriroda tudósítója jólinformált forrásból értesül, hogy még nem hivatalos formában sem történt döntés Julianna főhercegnő eljegyzéséről. A királyi udvartartás egyik tagja a Reuter iroda tudósítója előtt határozottan megcáfolta azt a hírt, hogy szó lehetne Károly herceg eljegyzéséről.

Magyar munka, magyar siker

Nagy mértékben kibővítik Erdély egyetlen Református Kórházát

Ujabb telket vásárolt a református egyház
a kórház fejlődésének biztosítására

(KOLOZSVÁR.) Dr. Hatieganu Gyula egyetemi tanár mondotta az egybegyűlt előkelőségek előtt a kolozsvári Református Kórház megnyitását:

— Annnyira szép és rendkívüli itt minden, hogy az ember szívesen tűrne betegséget is, csak hogy ebben a pompás és fejedelmi nagyszerű környezetben lehessen.

Alig másfél évvel ezelőtt hangzottak el ezek a szavak. Azóta Erdély egyetlen református kórháza több joggal és még inkább rászolgált a dícsérő jelzőkre.

Ragyogó tisztaság, figyelmes, körültekintő és eredményes gyógykezelés, a jónévű orvosok emberfeletti munkája hamarosan széles körben ismertté tették ezt a nagyszerű kisebbségi intézményt,

amely kezdettől fogva dr. Filep Gyula volt egyetemi magántanár és nagyon kitűnő belgyógyász-főorvos vezetése alatt áll.

A körültekintő és szakavatott igazgatásnak tulajdonítható, hogy alig pár hónappal a megnyitás után emelni kellett az ágyak számát 24-ről 36-ra. Ma már az a helyzet, hogy

a kórház nem tudja befogadni az egymásután jelentkező betegeket: a kórház ma már szükebbnek bizonyul a nemes és emberbaráti munka elővégzésére.

Hónapokkal ezelőtt a református egyházkerület Igazgatótanácsa előtt felmerült a gondolat a kórház kibővítésére. Az Igazgatótanács magáévá tette a gondolatot és az altruista munka zavartalan ellátása érdekében a kórház melletti szomszédos telek megvásárlását tartotta célszerűnek, amellyel biztosítva lenne a kórház nagyobb tétele.

Az Igazgatótanács felhatalmazása alapján örömmel értesülünk, hogy a református egyház és Frenkel Mór fakeskedő, a Kálvin-uca 4. számú telek tulajdonosa között létrejött az egyezség és ennek megfelelően

a telek a Református Kórház birtokába került.

A két emeletes kávékonyterü épület és telek átalakítása a célnak megfelelően. Értesülésünk szerint, még az ősz folyamán megtörténik és minden reményünk meg van arra, hogy

tavasszal a kórház fokozottabb kényelmet tud biztosítani betegei számára, mint eddig.

Lehetővé válik a külön ápolást igénylő betegek egyéni elhelyezése is

A Református Kórház irányítását, mint fennebb említettük, dr. Filep Gyula volt egyetemi magántanár intézi, akinek lelkes és fáradhatatlan közreműködésével jött létre ez a nagyszabású és a magyar munka és akarás példaképét szolgáló intézet, amelynek modern és izlées berendezését szakemberek is csodálattal és elismeréssel szemlélik. A sebészeti teendőket dr. Jancsó Ödön főorvos, a Református Kollégium kitűnő egészségügyi tanára végzi, dr. Szegedy József operatőrrel egyetemben. A röntgen és fizikális terápiát dr. Mester Sándor, a volt Erzsébet Mária szanatórium neves röntgenológusa intézi. Az orvosi karban a legkitűnőbb szakorvosokat találjuk, mint dr. Kolombán Máriát, az országos hírvir gyermekspeciálistát, dr. Kovács

Margitot, a kedvelt és elismert nőgyógyászt, dr. Várady Gábor, dr. Parád Istvánt, dr. Gspann Károlyt és dr. Györke Árpádot.

A kórházban ápolott betegek az elragadtatás hangján nyilatkoznak a kitűnő orvosok eredményes munkájáról, a diakonisszák figyelmességéről és szakszerűségéről, a nagyszerű és izlées konyháról és ez mindennél ekesebben beszél.

Öröm számunkra egy fejlődő és egyre erősödő magyar intézményről beszámolót írni a mai csüggeteg és egyre ernyedő kisebbségi életünkben. Bár a többi testvérintézményeink is megértene az élet ígértét és vállalt munkával sietnének intézményeink felvirágoztatására. Annyi kiváló emberünk van, hogy nincs számunkra megoldhatatlan probléma, még a legkínosabb akadályokat is legyőzhetjük egy kis akarással, amint hogy ezt a Református Kórház nemes példája is igazolja.

(galó)

Cáfolják, hogy Oroszország belép a Nemzetek Szövetségébe

(GENF.) Oroszországnak a Népszövetségbe való állítólagos belépése újból élénken foglalkoztatja a nemzetközi politikai köröket. Tegnap újabb állomásához érkezett a belépés ügye. A genfi titkárság hivatalos cáfolatot adott ki, amelyben kijelenti, hogy

nincs tudomása arról, mintha Szovjet-Oroszország a Népszövetség titkárságához felvételi kérvényt terjesztett volna elő.

Nem felel meg tehát a valóságnak az a híresztelés, hogy a kérvényt benyújtották, de politikai érdekből titokban tartották.

Oroszország a Népszövetséghez nem adott be semmiféle jegyzéket, sem szóban, sem írásban, sem a nyilvánosság előtt, sem pedig titkosan.

A VATIKAN VÉLEMÉNYE

(RÓMA.) Az „Osservatore Romano” élesen bírálja Oroszország népszövetségi belépését, Számos ál-lam, — írja a Vatikán hivatalos lapja — nem ismerte el a szovjet-rendszert. Oroszországot

sem erkölcsileg, sem pedig jogilag nem szabad felvenni a Népszövetségbe

Ha a felvétel eszköz volna a művelt Európa számára, hogy megszüntesse az Oroszországnan uralkodó barbár állapotokat, ezt csak szigorú feltételek mellett volna szabad megtenni. Különben Oroszország rendszere súlyos következményekkel fog hatni az európai államok belső életére — fejezi be támadó cikkét az „Osservatore Romano”.

Építőmunkás-mozgóban:

Kedden és szerdán 5, 7 és 9 órakor:

A halálsugár

Orientalis nagy kiállítás kalandordráma.

„A HINDU SIREMLÉK” tervérfilmje Főszerepben: Edmund Lowe és Lugosi Béla

Helyárak 10 és 12 + 3 lej.

Hölgyeim!

Veszélynélküli tartós ondulálást, villany nélkül, 6 hónapi garanciával. Valamint hajfestést felelősséggel, ugy-szintén vas- és vizondulálást legszebb kivitelben készít.

Terkál-szalón,

Cluj, Reg. Ferdinand 33. Élián-ház. — Vashid mellett.

TIGRIS A KELEPCEBEN

Regény. Irta: J. H. SMITH

(62)

A titkár szolgálatkészen sietett a telefonhoz, Thomas pedig háborgozgató színekkel eszeltte, hogyan találta meg a rendőrt a földön fekve és mit csinált azután. Illing nem igen figyelt rá, a titkár jelentését is csak szórakozottan hallgatta végig, aztán karonfogta a fiatal tudóst.

— Menjünk át egy barátságosabb szobába — kérte — és hagyjuk Thomast rendet csinálni. — A dolgozószoba mellett volt egy kisebb szalon, ott ültek le.

— Nos, Delton ur, mit szól a logikámhoz? — a detektív körülményesen vizsgálta a cigarettáját, mielőtt rágyújtott volna. — Nem megjósoltam tegnap, hogy valami készül a Willit-palota ellen?

A titkár készségesen ismerte el Illing igazát.

— Nagyon hálás lennék, ha elmondaná, honnan tudta? — érdeklődött.

Illing titokzatosan mosolygott.

— Van már egy pár adatom, amelyek jellemzők gyilkosunk lelkiállására, — mondotta kitérően — mert meggyőződésem, hogy a tegnapi betörő és Wall ur gyilkosa ugyanaz a személy. Tudom, hogy elszánt és mindenre képes ember, amellel nagyon ravasz is. Milyen ügyesen használta ki az alkalmat, mikor Lord Willit Wallnál volt és ezáltal ráháritotta a gyanút. Amellel nagyszerűen ért az átöltöztetéshez, úgy, hogy sohasem tudjuk, nem hallgatja-e ki terveinket, mikor nem is gondolunk rá — és sóhajtott.

Aztán gondterhesen folytatta:

— Ma éjszaka nagy razzsiát tart főnököm a kínai negyedben és nekem vele kell mennem. Pedig már meg is van a jegyem a színházba, ahol Lucas Anthony leghíresebb szerepét, a Hamletet játssza. Láttam már Lucast játszani? — és mikor a titkár nemet intett, gyorsan folytatta: — Mert hiszen ismeri őt, látta is sétálni a ház előtt és fel is hívta rá a figyelmemet. Mint színész, természetesen ért a maszkirozáshoz, — mondta kis szünet után és komolyan nézett a szomszédjára — de Lucas nagyobb tökélyre vitte ebben a művészetben, mint bármely más színész. Hanem bármilyen ügyesen is változtatja el magát valaki, — eltűnődve beszélt, mintha hangosan gondolkodna — azért mindig vannak dolgok, amelyekről fel lehet ismerni. A jellegzetes kézmozdulatok, hanglejtés, járás, testtartás, nincs senki, aki mindezen egyszerre uralkodnék. Mindenkinél van valami öntudatlan mozgólata, amiről nem tud, tehát nem is lehet rá figyelemmel. — Feltekintett és látta, hogy a titkár egész lelkével figyel a beszédjére.

(Folytatjuk.)

Hirdessen
a „JÓESTÉT!”-ben

Tévedni emberi dolog

Aki negyvenöt dolláros gyöngyök helyett tévedésből negyvenötezer dolláros gyöngysort kapott

(NEWYORK.) Igazi amerikai történet. Newyork egyik nagy ékszer-áruházába beállított egy hölgy, aki dollárért megvásárolt egy imitált gyöngysort. Pát hét múlva a gyöngy sor elszakadt és elveszett belőle két szem. A hölgy elküldte a gyöngyöt egy ékszerészhez, hogy az pótolja a hiányzó két szemet.

Az ékszerész elcsejtett a rendelésnek és hazaküldte a munkát 350 dollárról kiállított számla kíséretében. A gyöngysor tulajdonosnője ezt abszurdumnak minősítette és azonnal elment az ékszerészhez, akinek bebizonyította a régi számlával, hogy az egész sor gyöngyöt

mindössze 45 dollárért vásárolta.

Nagy volt a meglepetése azonban,

mikor az ékszerész kijelentette, hogy ő a gyöngysort cca 50 ezer dollára becsüli, mert az valódi igazgyöngy.

Erre a hölgy elment az ékszeráruházba, ahonnan a gyöngysort vette ahol megállapították, hogy

tévedésből kért az egyik alkalmazott csupán 45 dollárt, mert a gyöngynek az ára 45 ezer dollár volt

s mivel az illető áruházban az volt a szokás, hogy a nullákat a nagy értékű tárgyak árlapjára nem írták rá, az megelégedve a szokásról, 45 dollárért adta el a vagyont érő ékszert.

A vásárt azonban, amely jogerős volt, már nem semmisíthette meg az üzlet tulajdonosa és a gyöngysor

továbbra is a vásárló tulajdonában maradt.

Az ékszerész, hogy némiképp enyhítse nagy felháborodását, azonnal elbocsátotta a tévedő alkalmazottat. Ebbe azonban nem nyugodott bele a szerencsés vevő, hanem

visszaadta az értékes kőliét az ékszerésznek, azzal a kikötéssel, hogy az alkalmazottat — mert tévedni emberi dolog — ne bocsássa el és neki adjon egy 45 dolláros gyöngysort.

Az ékszerész el is fogadta az ajánlatot, de kissé módosítva: az alkalmazottat továbbra is meghagyta állásában és küldött a jóérzésű vevőnek egy

600 dollár értékű kőliét és — elismerése jeléül — egy értékes cizellált aranykazettát.

Fogadunk: fiu vagy lány?

Az ötletekben Amerika, ugyilátszik valóban kifogyhatatlan. Most a megszületendő gyermek költségeinek fedezésére is új és szellemes módot eszeltek ki:

A leendő apa, egy hónappal gyermekének születése előtt, százötven fogadási jegyet nyomtat ki. Ezek után lunchre hívja meg baráti körét és az utolsó fogás után, a „businessmann”-papa, a piruló mama jelenlétében felszólítja barátait, kössenek fogadást születendő gyermekének neme és a baby születésének napja, órája és percére vonatkozóan. Egydolláros sorsjegyeket vásárolnak a jelenlévők, miközben a fogadási jegyre felírják — ki-ki megérzése szerint — tipjeiket.

Néhány órával a születés után pedig kibontják a típeket és akinek jóslása legközelebb áll a születés dátumához, annak a boldog apa kiutal hetven dollárt. A fennmaradt nyolcvan dollárt — a mama kapja szanatórium és egyéb költségek fedezésére.

Ez a módszer — mint Newyorkból írják — annyira közkedvelt, hogy az amerikai bébyk közül sokan ma már ilyen költségmentesen jönnek a világra...

— A német rikkancsoknak is horogkereszteseknek kell lennie.

A német újságírók néhány hét előtt megtartott birodalmi gyűlésén erőteljes hangok követelték, hogy az újságírók bódékban csak olyan külföldi lapokat legyen szabad árusítani, amelyek nem bírálják a horogkeresztes birodalmat és állapotait. A felszólítás hatásai már észrevehetően mutatkoznak. Például az egyik nagy kiadvállalat, amelynek egyed-árusítási megállapodása van számos külföldi lapkiadóval nyomtatványait terjesztésére, körlevélben szólította fel bizományosait, hogy külföldi lapokat ne teregetsenek ki, ne tegyenek nyíltan, előre a közönség szeme elé, hanem tartsák eltakarva. Továbbá: semmiesetre se kínálják a külföldi lapokat és csak a vevő kifejezett kívánságára szolgáltatassák ki.

Veszett kutyák gazdálkodása miatt Temesvárról harminc embert szállítottak a kolozsvári Pasteur-intézetbe

(TEMESVÁR.) Napok óta súlyos eset tartja izgalomban Temesvár lakosságát. A Temesvári Capitol-mozgó személyzetének hibájából, az igazgató és a pénztáros két kutyája, amely már hetek óta veszett volt, a mozgósínház számos látogatóját marta meg és mindeddig nem történt semmi intézkedés, amely a rettenetes sorozatos vérengzéseket megakadályozta volna.

A két kutya veszet voltát csak néhány nappal ezelőtt fedezték fel, amikor a kutyák megtámadták a moziiban levő egyik macskát s véresre tépték. A személyzetnek már ekkor feltűnt a két állat gyanús viselkedése és azonnal értesítették a pecéretket, hogy az ebeket szállítsák el. Azok ki is szálltak és nagy nehézségek árán sikerült is kézrekeríteniök az állatokat, amelyekről

a főorvosi hivatal megállapította, hogy egyikük már hetek óta veszett, a másik pedig fertőzött.

A főorvosi hivatal megállapítása érthetően óriási izgalmat okozott Temesvár lakosságának körében. Az utóbbi napokban igen sok ember lát-

ogatta a Capitol-mozgót és mindenki, aki a látogatók között volt,

azonnal vonatra ült és bejött a kolozsvári Pasteur-intézetbe, ahol megfigyelés alá vették.

Azokon kívül, akik főleg saját lelkiismeretük megnyugtatása végett jöttek csak be Kolozsvára,

rengetegen vannak olyanok, akiket tényleg megharaptak a kutyák.

Igy a két jegyzető, a kapus tizenegy éves kislány, Karpig Károly, a gépész hat éves kislány, egy három és egy hat éves kislány, Grommer Margit, a Buducker-féle vendéglő tulajdonosának kislánya, a mozitulajdonos Gh. Biraescu felesége és három gyermeke és cselédje, azonkívül egész sereg ismert temesvári név viselője, akik szerencsétlenségükre szintén áldozatul estek a veszett kutyáknak. Mintegy harminc ember érkezett a tegnapi nap folyamán Kolozsvára, a Pasteur-intézetbe.

A megharapott emberek a kutyák tulajdonosai ellen feljelentést tettek a temesvári ügyészségen.

SPORT

A Bocskai nyerte a debreceni futballtornát

Debrecenből jelentik: A Bocskai nemzetközi labdarugótornáját a debreceni csapat nyerte jobb gólaránnyal a Vienna előtt.

Tegnap eredmények:

Hungária—FC Russj Ungvár 4:1 (3:1). A Hungária mindvégig fölényes játékkal győz. Bocskai—Vienna 2:2 (2:1). A Bocskai góljait Návai, a Viennáét Adelbrecht és Mai-böck lőtték. A torna helyezése: 1.

Bocskai, 2. Vienna, 3. Hungária, 4. FC Russj.

A NEMET—ROMÁN DAVIS CUP-MÉRKÖZÉST Berlinben a németek 5:0 arányban nyerték meg. Az utolsó két egyes eredménye: Von Cramm—Schmidt 7:5, 6:4, 6:1. — Henckel—Hamburger 6:2, 6:3, 6:3. Mint látható, a románia versenyzők az utolsó két egyesben jól tartották

magukat, de a németek 5:0-as győzelmét nem tudták megakadályozni.

MARSEILLE. Kispest—Olimpique F. 3:3 (3:2).

Világrekordot futott Párisban egy amerikai atléta

Párisból jelentik: A nemzetközi atlétikai versenyen az amerikai atléták szenzációs eredményeket értek el. Főbb eredmények: 100 m.: 1. Peacock USA 10.3 mp. Világrekord beállítás. 110 m.-es gátfutás: 1. Beard USA 14.6 mp. Magasugrás: 1. Johnson USA 201 cm. Súlydobás: 1. Torrance 16.85 m. Diszkoszvetés: 1. Torrance 46.11 m.

Vasárnap: a Románia 100 kilométeres kerékpáros versenye

A Románia kerékpárosszaksztyáknak vezetője: Hidegh Márton most ünnepi sportműködésének 25 éves jubileumát. Ez alkalomból a Románia vasárnap, f. hó 26-án 100 km.-es egyéni országúti versenyt rendez, melyen bárki résztvehet. A verseny startja vasárnap reggel 7 órakor lesz a vármegyeház előtt Kolozsvár—Bánffyújnyad és vissza utszakaszon. A győzteseket és helyezetteket szépen díjaznak. Nevezések a Románia klubheliségeiben (Cal. Victoriei 30.) adandók be esténként 7—8 óra között.

Románia egy versenyzővel részt vesz az atlétikai Európa-bajnokságokon

Bukaresti tudósítónk jelenti: Az első atlétikai Európabajnokságot rendező olasz atlétikai szövetség egy díjtalan, illetve teljes ellátásos helyet biztosított Románia részére. A bukaresti szövetség felhasználva a kedvező alkalmat, elhatározta, hogy egy atlétával képviselteti magát a bajnokságokon.

A kiküldendő atlétát még véglegesen nem jelölték ki,

a legtöbb esélye a brassói marathoni futó Gállnak és a diszkoszvető rekorder aradi Havalitznek van.

Bármelyiket is küldik ki, a fiatal román atlétika velük jól lesz képviselve de a mi nézetünk az, hogy leg-helyesebb lenne mindkettőjüket kiküldeni. Mindketten megérdemlik ezt és az olaszok sem tehetnének megjegyzést arra nézve, hogy Románia csak a „potyahelyre” küldött ki egyetlen atlétát.

Budapesten rendezik a jövő évi főiskolai világ-bajnokságokat

(BUDAPEST.) A Nemzetközi Diákszövetség Magyarországnak ítélte oda a jövő évi főiskolai világ-bajnokságok rendezési jogát. Így a bajnokságokat Budapesten fogják megrendezni, amelyre már minden előkészület megtörtént. Az Országos Testnevelési Tanács a minisztertanács elé terjesztett egy javaslatot az egyik budapesti főiskolai pálya 200 ezer pengős (6 millió lej) kibővítésére, mert ezidőszori sem a BEAC, sem a MAFC pályája nem alkalmas ilyen nagyszabású verseny lebonyolítására. Bizottság fogja még az ősz folyamán megállapítani, melyik pálya alkalmasabb a kibővítésre.

MOZI

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA:

Kedden: Új kettős műsor: I. Tannen-
bergi ütközet (mazuri csata). Hin-
denburg zsenális hőstétének reali-
zálása. II. Maricza grófnő. Szőke
Szakáll. Verebes Ernő, Dorothéa
Wieck, H. Marischka.

AZ OPERA-MOZGÓ MŰSORA:

Kedden: 1001 éjszaka meséje. Fősze-
repben: Ramon Novarro és Myrna
Loy. Eredeti felvételek.

Csütörtök: *Alattunk a pokol*. Szerem-
lem, izgalom és pazar tengeri lát-
ványok. Főszerében: Robert Mont-
gomery és Magda Ewins.

CAPITOL-MOZGÓ MŰSORA:

Ma: *Tánc és szerelem*. Fősze-
repben: Thelma Todd, Ginger Ro-
gers és a Ziegfeld görök.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ
MŰSORA:

Kedden és szerdán 5, 7 és 9 órákor: *A
halálsugár*.

SZINKÖR-MOZGÓ MŰSORA:

Kedden: *Ariane* (Egy orosz diákleány
megható története). Főszerében:
a világhírű Elisabeth Bergner és
Rudolf Forster.

Csütörtöktől: *Harry Piel* szenzációs
filmje!

TEKE-SPORT

Eredmények: Sparta-Sport, 10 játé-
kos, 112:84. UEC-Juventus, 14 játé-
kos, 162:151. CFR 35. (Marosvásárhely)
és Iris, 15 játékos, négy menet, 205:170.
Nagy L. aréna. — *Tekérő naptár*. Kedd:
Bástya ezennel kedden játszik a Turós-
pályán. Bohémek Kovács-pályán elha-
tározzák a nagyenyedi menetelt. Bást-
ya-Sparta barátságos Turós-pálya. Glo-
ria-Kombinált barátságos Oltean-pá-
lya. Szerda: UEC-Solid barátságos az
UEC-pályán. Meteor-Gloria a Kovács-
pályán. A Mured összes tekézőinek ta-
lálkozása a Gândan-pályán. Csütörtök:
Sparta-Remény Oltean-pálya. — Ko-
lozsvári kerület. Bogdan Iuliu a kerület
titkára lemondott. Ideiglenesen a vá-
lasztmány dr. Daróczy Ferencet kérte
fel a titkári teendő elvégzésére. Bog-
dan Iuliu eltávoztott titkárnak jegyző-
könyvi köszönetet szavazott meg. A ke-
rület irodája Regele Ferdinand-ut 8. sz.
alatt van és minden megkeresést oda
kérnek. Hivatalos órák mindennap este
6-8 óráig, vasárnap délelőtt 10 órától.
Kerület a beadott felbontásra elhatá-
rozta. Biró (Tempo) tagja a kettős pá-
lyán nyert bajnokságát elismeri és ver-
senyen kívül aranyérmel és bajnoki cí-
met utalja ki.

— HÁZASSÁG HIR. Nedeczky
Anikó és Czink György ezton hoz-
záik barátaik és ismerőseik tudomá-
sára, hogy 1934 augusztus 19-én
Székelyhidon házasságot kötöttek.
Minden külön értesítés helyett.

— A VILLANY- ÉS VIZVEZE-
TÉK SZERELŐK SZAKOSZTÁ-
LYA f. hó 21-én, ma este 8 órakor
az Ipartestület nagytermében tag-
gyűlést tart fontos gazdasági ügyek
megbeszélése végett. Pontos megje-
lenést kér az elnökség.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Apróhirdetésekre vonatkozó vi-
déki érdeklődőknek a lap levele-
zési rovatában válaszolunk.

Tisztviselő, 2500 havi fizetés,
Rentabil, Chevrolet. Becsületes,
Kézpénz, Középkorú nő, Fiatalom-
ber 181, 40 éves, 700, 52 éves, 100
jeligére levelek vannak a kiadó-
ban.

KÖZÖS háztartásba, esetleg tel-
jes ellátásba mennék 35 éven aluli
lakással rendelkező iparos asszony-
hoz, esetleg vidékre is. „Jól fizetek”
jeligére kiadoba (5016)

Kozocsa! Dicsőánmartin. Aján-
latát továbbítottuk.

TENYÉRBŐL, írásból, fénykép-
ről, tudományos alapon mult, je-
lent, jövőt, vagy bármire kíváncsi,
pontos időre jósló grafológus jós-
nő, jóslásával felülmut mindenkit.
Regele Ferdinand 129. (5009)

ADÁS-VÉTEL

MEGVENNÉK mély gyerekko-
csit jót. Bodega Stadion sportüzlet
mellett, Cal. Victoriei 1. (4997)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FI-
ZET ÓRAKIRÁLY. PIATA MI-
HAI VITEAZUL 11. (512)

ELADÓ URILAKÁS falu köze-
pén szép udvarral, nagy kerttel,
gazdasági épülettel, Kolozsvárra
jó összeköttetéssel. Cím a kiadóban
(4726)

KÜLFÖLDRE UTAZÁS MIATT
olcsón eldő ötiakásos külvárosi ház
Tiszta évi jövedelem 20.000 lej.
Cím a kiadóban. (4695)

SÓS és gipszes zsákokat veszünk
Fagyapótygár, str. Cernauti 36.
(5007)

25 ezer lej készpénzzel vennék
kis családi házat 50-60 ezer lej
értékben. Előnyös havi törlesztés-
sel, vagy bankteherrel jeligére.
(4998)

FÉLFEDELŰ kocsit keresünk
megvételre. Cimeket kiadoba kér-
jük leadni „Félfedelű” jeligére.
(5000)

RÁDIO elsőrangú 4+1 lámpás
Lumofon hálózati készülék olcsón
eladó. Fülöp fodrász, Cal. Regele
Ferdinand 17. (4865)

ELADÓ új ház két szobával,
nyári konyha, pince, víz, villany-
nyal 60.000. Str. Remus 15. Hirsch
telep. (4914)

PESTI HIRLAP KÖNYVEI,
Szines Regényt, Pengős, Félpén-
gős Regényt használt, de csak jó
állapotban vesz a CULTURA
ANTIKVÁRIUM Cluj. Str. Me-
morandului 4., hátul az udvar-
ban. (2143)

EGY darab cséplőhöz való fő-
szíj eladó. Megtekinthető Regina
Maria 34. (5012)

ÍRÓASZTAL, könyvszekrény
masszív tölgyfából és egyéb buto-
rok eladók. Regele Ferdinand 30.
(5011)

HASZNÁLT malomgépeket, mo-
torokat és gőzgépet keresek meg-
vételre. Hoffmann, Str. Ilie Ma-
celar 20. (5021)

SZABÓGÉPET veszek bérbe.
Cím a kiadóban. (5019)

AKAR GAZDAG LENNI 50 LEJ-
ÉRT? Akkor vásároljon míg a
készlet tart egy temesvári MENTŐ
SORSJEGYET. HUZÁS SZEPTEM-
BER 9-ÉN. Sorsjegyet vásárolhat
minden trafikban és sorsjegyügy-
nöknél. Erdélyi főelárusító ECO-
NOMIA S. A. SUCC. Cluj, Piata
Unirii 23. (5013)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ Memorandului-udca 1.
szám alatt az egész emeleti rész,
mely áll 8 helyiségből. Ajánlatok
f. év augusztus 10-ig adhatók be.
Kolozsvári róm. kath. egyházköz-
ség. (4514)

AZONNAL kiadó 2 szoba, kony-
h. Decebal 40. (5001)

KIS szoba, konyha, kicsi család-
nak kiadó. Reg. Ferd. 10. (4999)

KÜLÖNBEJÁRATU udvari bu-
torozott szoba kiadó azonnalra. C.
Motilor 81. (4879)

KÉT parkettes szoba, előszoba,
irodának, szabóműhelynek, lakás-
nak azonnal kiadó. Cal. Mareschal
Foch 15. Értekezni 11-12-ig.
(5018)

CIPESZMŰHELY nyitott bolt-
helyiséggel, tiz gyár utvonalan kon-
kurrenciamentes, elsőrangú egyszis-
tenciát biztosító olcsón kiadó. —
Ugyanott egy szép nagy, tiszta
szoba is. Cím kiadóban. (4696)

KÖZPONTBAN két uccai szoba,
lépcsőházi bejárattal kiadó. Regele
Ferdinand 30. (5010)

CSINOSAN burtozott külön-
bejárattal szoba szeptember 1-re ki-
adó. C. Decebal 11. (5020)

LAKÁST KERES

SZERÉNYIGÉNYŰ zenekonzer-
vatóriumú növendékleány a belvá-
rosban szeptember 1-re szobát és
teljes ellátást keres. Cím a kiadó-
ban. (4966)

ÁLLÁST KAPHAT

ÜGYES ügynököket keresünk
magas díjazás mellett ruhafestés
és tisztítás gyűjtésére. Szakmun-
kában jártasak előnyben. „Cris-
tal” ruhafestő gyár, str. Moldovei
15. sz. (4922)

ÜGYES kiszolgálóleányt azon-
nal felvesz Victoria kalapszalón.
Reg. Ferd. 21. (5005)

FIATAL magányos bejárónő fel-
vétetik. C. Motilor 12. (5008)

Szavanként 1 Lei, vastagabb be-
tűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei
jeligés, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja
5 Lei. Apróhirdetéseket aznapi megjelenésé-
re délelőtti 11 óráig lehet csak feladni.

FIATAL vasesztérgályos, ki sa-
tumunkához is ért, felvétetik. Str.
Bucovina 21. (5002)

HAZNAL VÉGEZHEŐ munká-
ra munkások felvételnek. Str.
Baba Novac 8. (4789)

RAJZOLÓT, mérnököt, vagy fel-
sőbbi iskolát végzettet kisegítő
munkára keresek. Str. Ilie Macelar
17. sz. (5022)

10-15.000 LEJ garanciával ren-
delkező utazókat konkurrenciá-
mentes cikkhez felvétetnek. —
Fürdő, szálloda és vendéglőhöz 30
—40.000 lejes társ kerestetik. Agen-
tura Cluj, Memorandului 2. (5028)

BEJÁRÓNŐT keresek. Strada
Londrei 25. (5027)

TAXATÖR vidéki autóbúsztra
kézpénz garanciával felvétetik.
„Mercator”, Cal. Victoriei 20. (5024)

KERESEK gyermek mellé egész-
séges leánykát. Str. Verde 2. sz.
(5025)

KERESKEDŐK és magánfelek
látogatására agilis férfi és női
képviselők kerestetnek. „Merca-
tor”, Cal. Victoriei 20. (5023)

ALLÁST KERES

GYAKORLOTT pénztárnoknő
kaucióval állást keres. „Szept-
1-re” jeligére. (4918)

KAUCIOVAL rendelkező tisztvi-
selő pénztárnoki raktárnoki vagy
ehhez hasonló állást keres. „Tiszt-
viselő” jeligére a kiadoba. (5006)

20.000 lej készpénz óvadékkal
rendelkező pénztárnoknő, román
német, magyar nyelvet bírja, állást
keres. Esetleg fióküzletet bizo-
mányba venne. Memorandului 4.
Bodega. (5006)

URILEÁNY jobb üzletbe pénz-
tárnoknői állást vállalt garanciával.
Cimeket a kiadoba. (5003)

KÜLÖNFÉLÉK

HOFFHER herceftők legolcsób-
ban beszerezhetők raktáron. Ro-
senbaum Pál Reghin. (4975)

TABOVITS kalapszalón, Piata
Unirii 15., volt Meindl üzletbe költö-
zött át. (4949)

LEGUJABBAN Erzsébet-füdőben
gőz férfiakkal: vasárnap, hétfőn,
szerdán, csütörtökön délelőtt, pé-
tek, szombat egész nap. Gőz nők-
nek Hétfő, szerda, csütörtök dél-
után. Kádfürdő. Nyitva mindennap
reggel 5-től este 9-ig. (4898)

KÖTÖTTÁRU üzemhez társat
keresek 50-60.000 lejjel. Levele-
ket „Biztos” jeligére a kiadoba.
(5014)

ELSŐRENDŰ villanyondolást
készít Edison fodrászat, C. Motilor
51. sz. (5017)

10-12 ÉV körüli szegény leány-
kát magamhoz vennék. Cím a ki-
adoba. (5000)

A gyönyörű
és barátságos

Grand

étterem kerthelyiségében a
Magyar Színházzal szemben
világvárosi műsori
láthat a közönség

Stanescu

Sambrai

hires társulata
Prima horok
Szolid áral
Azuga sör.

H I R E K

Felelős szerkesztő és lapfőnök: **MAYER ANTAL**

Nyomtatott a **MAYER-NYOMDA** körforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regéle
Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Augusztus. 22. Szerda. Róm. kath. Timót Menyhért Prot. Timotheus. Gör. kath. Sf. M. Agaton. I. sz. 11. Eul.

JÓESTÉT!

RANGREJTVE

— Én a külföldi fürdőhelyekre mindig „rangrejtve” utazom.
— Milyen álnéven?
— Báró kemény Jenő.
— És mi az igazi neve?
— Hart Jeremiás...

AZ ÉNEKESNŐ FERJE

— Mindig, amikor a feleségemnek énekpróbája van, a lakásunk ajtaja előtt állok, nehogy a szomszédok azt higgyék, hogy megvertem az aszszonyt...

VENDEGLÖBEN

Vendég: Főúr, nincsen csak husz lejem, mit ajánl nekem?
Főpincér: Egy más vendéglőt...

FIATAL HAZASOK

Fiatalasszony: Kérlek, Pista, a székcsőnyv, amit ajándékba vetél, tele van hibával. Láttad?

Fiatal férj: Látni nem láttam, de éreztem az ebédnél...

PARANCS

Vigéc: Igazgató ur, szabad a legújabb mintáimat bemutatnom? Legutóbbi parancsát pontosan és lelkiismeretesen teljesítettem.

Igazgató: Miféle parancsokat?
Vigéc: Azt tetszett parancsolni, hogy azonnal hagyjam el az irodát...

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint déli, délnyugati légáramlás várható felhősödéssel, helyenként eső. A hőmérséklet fokozatosan emelkedik.

— **Inspekciós gyógyszerárak.** Ezen a héten a következő gyógyszerárak teljesítenek éjeli szolgálatot: Lukács (Memorandulul-utca), Dr. Olariu (Regina Maria-utca), Dr. Ioan (Regina Maria-utca).

— **Claude Romano zenei sikere.** Claude Romano, az ismert zeneszerző két legújabb szerzeményével újabb nagy sikereket aratott. „Siciliana” című tangója Olaszországban a legdivatosabb slágerek közé tartozik, „La Casua de sub paltin” című románcát pedig a fővárosi zenekarok játszik örökös sikerrel. Mind a két slágert az Odeon-gyár vette fel lemezre. A fiatal, de már is közismert zeneszerző Claude Romano két új szerzeményével, hogy zenei műnyelven fejezzük ki magunkat, „befutott”. Mi a magunk részéről csak gratulálhatunk az alig 21 éves fiatal zeneszerzőnek.

LEGUJABB

Véres harc a régi naptár hivei és a hatóságok között

(FOCSANI.) Anghelesti községben összetűzésre került a sor a régi naptár hivei és a hatóságok között, minek következtében igen sok sebesülés történt. Gheorghe Briciu nevű

falusi ember, aki az összetűzések során súlyos sérüléseket szenvedett, halandó. A hatóságok 15 falusi embert letartóztattak.

Fiatalkoruakból álló rablóbandát tett ártalmatlanná a kisenevi rendőrség

(KISENEV.) A rendőrség kiskorúakból álló rablóbandát tett ártalmatlanná, amely rengeteg betörést és lopást követett el városban. A banda feje Moise Ignatiusky 17 éves gim-

názista volt, míg társai alig haladták túl a tizedik életévüket. A rendőrség a fiatalok banda bűnlajstornak összeállítását követően, a fiatalok bűnözését átadta az ügyészségnek.

Borzalmas méretű földrengés pusztított Japánban Mandzsuriát árvíz öntötte el

(TOKIO.) Az elmúlt éjszaka újabb borzalmas földrengés pusztított Japánban. A földrengések a tokiói földrengésjelző intézet jelentése szerint este 9 óra 20 perckor kezdődtek s annak magva a Nippon szigeten keresztül húzódó hegylánc alatt volt.

Japánban ugyiszólván napirenden vannak a földrengések s a lakosság a tegnapi esti földrengéseknek nem tulajdonított nagy jelentőséget, mert azt hitte, hogy kisebb méretű földrengésről van szó. Az első lökéseket mind erősebbek követték s ekkor a lakosság már pánikszerűen menekült a veszélyeztetett városokból.

A tokiói földtani intézet földrengésjelző készülékei két órán keresztül

szakadatlanul jelezték a földrengéseket. Az eddig beérkezett jelentések szörnyű részleteket írnak le a földrengés pusztításairól. Az összes telefon és távírvonalak elszakadtak, sokezer nyi épület teljesen romokban hever.

MANDZSURIÁBAN ÁRVIZ PUSZTÍT

Hetek óta tartó szakadatlan esőzések után Mandzsuriában az összes folyók kiléptek a medrükből. A keletkínai vasutvonal legfőbb állomása: Mukden is víz alá került. A borzalmas méretű árvíznek egyedül Mukden közelében 120 halálos áldozata van, 700 lakóház összeomlott, 8000 ház víz alá került.

Messzeágazó katonai összeesküvést lepleztek le Görögországban

(ATHÉN.) Görögországban messze ágazó katonai összeesküvést lepleztek le. A hatóságoknak tudomására jutott, hogy

a hadsereg kebelében mozgalom indult meg, amely arra irányult, hogy a hatalmat erőszakos úton magához ragadja.

A mozgalom vezérét: Pangalos Floros parancsnokot, több ezredes és alsóbb rangú tisztet letartóztattak. A mozgalomban a hatóságok megállapítása szerint

harván vezényelt tiszt vett részt.

Újabb jelentések szerint a katonai összeesküvésben

több tábornok és magas rangú tiszt neve szerepel, akik kötelezettséget vállaltak, hogy a mozgalmat sikerre vigyék.

Az összeesküvőknek az volt a céljuk, hogy a kormányt eltávolítva, katonai diktatúrát kiáltssanak ki Görögországban.

A puccs előkészítése már hónapok óta folyik és a hatóságoknak úgy jutott tudomására, hogy Pangalos Floros csatlakozásra szólított fel egy Constantinos nevű tisztet, aki a mozgalomról jelentést tett a belügyminiszternek s így az összes szereplők letartóztatásba kerültek s a vizsgálat folyik.

Lekaszálták és ellopták a termést a kiskajáni görög katolikus lelkész földjéről

(KOLOZSVÁR.) Információnk szerint a kiskajáni görög katolikus lelkész tizenhárom holdas gabonaföldjéről utolsónak akarta lekaszálni a termést. Már mindenki aratott, amikor még a tisztelendő ur birtokán vigan lengedeztek az érett kalászosok. Csak lengedeztek... Mert jött a végzet, azaz jöttek: Gadalean Izidor, Baraican Vasile, Simon Ferenc és Pestean Manoil... kaszákkal... és learatták a lelkész termését. Még azon a holdas éjszakán mindent rendesen kérébe kötöttek, szekerekre rakták a zsákmányt és elinaltak.

A tisztelendő ur hajnalban, amikor a haragszó elcsendült, kinézett az ablakon, megdöbbenve látta, hogy az éjszaka „csoda” történt.

Mégis a csendőrségre rohant... Még aznap kézrekerítette a csendőrség a vakmerő tolvajokat. A letartóztatottak ellen eljárást indítottak.

— **A RENDŐRSÉG ÜGYVEZETŐ OSZTÁLYA** felkérte lapunkat a következő hírléklésére: Mindazok, akik gyűlésre, konferenciára, ünnepekre engedélyt akarnak szerezni, 7 nappal azok megtartása előtt kérvényt kell benyújtssanak a rendőrkészúrátushoz, mert ellenkező esetben kérésük nem lesz elintézve.

— **VÉRES ÖSSZETÜZÉS AMERIKAI MUNKÁSOK ÉS RENDŐRÖK KÖZÖTT.** Az Egyesült Államok számos helyéről olyan jelentések érkeznek, hogy összetűzésekre került a sor munkástömegek és a karhatalom emberei között. Portlandban az összeütközéseknek egy halálos áldozata van. Illinois államban csapatokat rendeltek ki az összes bányák védelmére.

— **Amikor egy család lopni indul...** Adhatnók a tudósításnak ezt a címet is: Lopás a mezőről... De... egyszóval, Eutcean Maria, Flora, Aurel és Vasile — mind egy családból valók. Sármas községi lakosok, elmentek éjnek idején Biris Péter gabonaföldjére, ahonnan tizenhárom kérév loptak el. A zsákmány hullott, mint a pelyva és elárulta a menekülőket. A csendőrségnek kellett sokáig nyomoznia. Rátalált a tolvaj családra. És az esetről jegyzőkönyvet készített.

— **Csendőrségi hírek.** Az elmúlt napon ismeretlen tettesek behatoltak Miklós György Nersova kolozsmegyei községi gazda élelőkamrájába, ahonnan tíz kiló szalonnát és egy bödön zsirt loptak. Ugyanezen az éjszakán Balási Ferenc ruhátárát is megdézsmálták, öt pár kamásli, három pár alsónadrág és néhány ing erejéig. A csendőrség nyomoz. — **Indolea Vasile** 49 éves, szentmártoni gazda magához vette Gligor nevű fiát és Lung János 19 éves községi legényt, velük együtt rátámadt Lázár László szomszédra, akit botokkal véresre vertek. Az ok: régi harag volt.

— **JUVENTUS I.—IKE I.** 5:0 (3:0). A Baromvásártéri pályán mérkőzött a két csapat egymással. Szép játék után a Juventus fölényesen nyert a fenti gólaránnyal Szabó (3), Marosán és Bódi III. góljaival. A két egyesület B) csapatának mérkőzése is a Juventus győelmét eredményezte 1:0 (0:0) arányban. A győztes gólt Danciu lőtte.

Térdepelő helyzetben lógott és szája rátapadt a fa kérgére

A végzetes szerencsétlenségnek újabb megrendítő részlete, hogy amikor az anya meghallotta férjének és két gyermekének tragikus sorsát, *fájdalmában megőrült*. Elmegyógyintézetbe szállították.

CENZUR AT